

В. А. Дикий, С. С. М'ялківський

Баранівський фарфоровий завод

БАРАНІВСЬКИЙ ФАРФОРОВИЙ ЗАВОД – підприємство, що спеціалізується на виготовленні продукції з фарфору. Підпорядк. Баранів. ВО «Фарфор-фаянс». Від 1992 – орендне, від 1993 – колективне підприємство. Засн. 1802 М. Мейзером, який тривалий час завідував Корец. фарфор. ф-кою і працював до кін. 20-х рр. 19 ст. у м-ку Баранівка (нині місто Житомир. обл.), у маєтку Любомирських-Валевських. Глину для Б. ф. з. завозили з-під с. Кашперівка (нині Баранів. р-ну Житомир. обл.). 1825 підприємство отримало дозвіл на позначення виробів держ. гербом. Того ж року завод придбав К. Гріпарі й відбудував після пожежі. Підпр-во випускало столовий, чайний, аптеч. посуд, декорат. вази, свічники тощо. Вироби декорували поліхром., інколи монохром. розписом; поверхню золотили, тонували в чорний, зелений, синій та блакит. кольори. Застосовували переважно рослин. тип орнаменталії. Виробам 1810–20 були притаманні риси пізнього класицизму; 1820–40 їх вирізняла варіантність колорист. рішень; від серед. 19 ст. – масивність і спрощеність форм та декору; у 2-й пол. 19 ст. – поч. 20 ст. – репродукування, вільне відтворення зразків поперед. стилів, пишність форм і декору при недосконалому рисунку. Водночас деякі вироби свідчили про пошук пласт. якостей фарфору. У 20 ст. завод значно розширився. Використання передових технологій, досягнень наук.-тех. прогресу перетворили підприємство на одне з провідних у галузі. Фарфор почали виробляти не за класич. рецептами, а виходячи з хім. складу влас. сировини Дубрівського родовища каолін. глини (Баранів. р-н Житомир. обл.). За рад. часів випускалося бл. 40 млн од. виробів на рік: столові, чайні та кавові сервізи, декорат. вази, тарелі, різноманітні набори посуду, оздоблені золоченням, рослин. орнаментом, іноді емблемами й написами агітац. характеру, статуетки. Багато з них експонувалися на міжнар. виставках у США, Канаді, Франції, Німеччині та ін. Основа виробництва – автоматизовані печі, що забезпечують випуск 32 млн умов. од. посуду на рік. Від 1978 підприємство переведено на природ. газ. Нині на Б. ф. з. виготовляють посуд на замовлення, удосконалюють технології виробництва, встановлюють сучасні системи теплопостачання, шукають нові форми та малюнки. 1996 впроваджено 26 нових виробів, а 1997 – 21. За рік випускається 30 тис. комплектів столових, 180 тис. комплектів чайних, 32 тис. комплектів кавових сервізів, ін. фарфор. виробів – понад 16,5 млн од. Налагоджено екон. зв'язки з Росією, Казахстаном, Туркменистаном, Узбекистаном, Білоруссю, Молдовою, країнами Балтії, Францією, Німеччиною, Сербією і

Чорногорією, Туреччиною. Продукцію замовляли Президенти Росії й Туркменистану. Вироби зберігаються в НХМ. Підпр-во утримує на своєму балансі оздоров. пункт, стадіон, футбол. команду «Керамік», дитсадок, торг. фірму, кафе, магазини «Фарфор» і «Продукти», їдальню, музей фарфору. Кількість працівників – бл. 2 тис. осіб. Директор В. Савич (1988– 94, від 2002).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Баранівський фарфоровий завод / В. А. Дикий, С. С. М'яківський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40394>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).